

Universiteter og høyskoler

Deres ref

Vår ref

Dato

14/2334-

18.06.14

Opptak til høyere utdanning - spesielle opptakskrav til flere studier?

Forskrift om opptak til høyere utdanning (opptaksforskriften) fastsettes av Kunnskapsdepartementet med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler, jf. §§ 3-6, 3-7 og 4-9. Spesielle opptakskrav (tilleggskrav til generell studiekompetanse) fastsettes i forskriftens kapittel 4. Se nærmere informasjon:

http://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2007-01-31-173#KAPITTEL_4

Endringer i opptaksforskriften fastsettes normalt en gang i året. Universitetene og høyskolene har anledning til å foreslå endringer i forskriften. Fristen for innsending av endringsforslag er 15. april hvert år, jf rundskriv F-05-10 om Opptakskalenderen.

Departementet har fått signaler fra enkelte fagmiljø om at det kan være behov for å fastsette spesielle opptakskrav til flere studier. Spesielle opptakskrav er som hovedregel fastsatt etter forslag fra en eller flere institusjoner. Innen den fastsatte fristen i år, hadde departementet imidlertid kun mottatt forslag om slike krav fra én institusjon. Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU) ønsker at det fastsettes spesielle opptakskrav i form av karakterkrav i engelsk for opptak til institusjonens engelskspråklige utdanningsprogram.

Kunnskapsdepartementet har besluttet å prøve ut en mer liberal praksis med hensyn til å fastsette spesielle opptakskrav.

Nye spesielle opptakskrav kan prøves ut en tid før det tas stilling til om de skal innføres som varig ordning og derved fastsettes i opptaksforskriften. Institusjonen må sørge for evaluering og nærmere vurdering etter prøveperioden, før styret beslutter om institusjonen skal søke departementet om å få fastsatt forskriftsendring. Det er derfor ikke aktuelt å endre opptaksforskriften nå.

Som eksempel på en forsøksordning som senere har resultert i forskriftsendring, viser vi til at det fra og med opptak til studieåret 2013- 2014 ble innført karakterkrav ved opptak til integrert master i teknologi ved NTNU. Kravet ble innført etter at NTNU i flere år hadde hatt en godkjent forsøksordning med karakterkrav. Evalueringen etter forsøksperioden var positiv. For ordens skyld gjør vi oppmerksom på at tilsvarende krav ikke kan gjøres gjeldende for tilsvarende studier ved andre institusjoner uten at dette fastsettes særskilt.

Departementet ber institusjonene gjøre fagmiljøene kjent med mulighetene som er beskrevet i dette brevet. Eventuelle søknader om forsøk med spesielle opptakskrav må være begrunnet og styrebehandlet.

Etter mønster fra eksempelet ovenfor, vil departementet vurdere søknader om for eksempel karakterkrav eller strengere krav i form av spesielle programfag til enkelte studier. For ordens skyld gjøres oppmerksom på at det ikke er aktuelt å gjøre unntak fra kravet om generell studiekompetanse (GSK) eller å fjerne spesielle opptakskrav som allerede er fastsatt.

Ved fastsettelse av spesielle opptakskrav vil departementet også se hen til prinsippet om at tilnærmet like studier bør ha samme opptakskrav. Det legges vekt på at regelverket skal være mest mulig oversiktlig og enkelt å orientere seg i for søkere og studieveiledere. Samtidig bidrar det til en effektiv gjennomføring av det nasjonale opptaket ved at universiteter og høyskoler kan saksbehandle søknader for hverandre.

Forsøksordninger beslattes av departementet med hjemmel i universitets- og høykoleloven § 1-2 (4): *Departementet kan, etter innstilling fra styret, vedta at det kan gjøres avvik fra loven og forskriftene til loven i forbindelse med tidsavgrensede pedagogiske eller organisatoriske forsøk.* Denne bestemmelsen har vært brukt i tilknytning til forsøk med y-vei. Bestemmelsen kan også brukes ved utprøving av nye spesielle opptakskrav som for eksempel poeng- og karakterkrav til bestemte studier.

Vi ber institusjoner som ønsker å prøve ut spesielle opptakskrav for senere opptak om å søke om forsøksordning innen 15. oktober d.å.

Det må framgå av søknaden fra hvilket tidspunkt og for hvor lang periode forsøket skal gjelde. Det er nødvendig å vurdere om nye forsøksordninger må varsles i så god tid at elever i videregående opplæring ikke risikerer nye krav etter at de har valgt sine programfag i Vg1. Departementet tar sikte på å avgjøre søknadene slik at forsøksordninger kan kunngjøres i god tid før elever i videregående opplæring velger programfag vinteren 2015.

Med hilsen

Toril Johansson (e.f.)
ekspedisjonssjef

Grethe Sofie Bratlie
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

Kopi til:

Universitets- og høskolerådet

Samordna opptak

Nettverk for private høyskoler

Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen